DIN „ENCICLOPEDIA" LUI WILLIE

ÎN FINE, ARBITRAJUL

Pornim comentariul nostru de la ideea că erorile de arbitraj comise la C.M. n-au fost generate de lipsa probităţii (nu există dovezi, ci numai ipoteze). Şi totuşi numărul şi repercusiunile lor obligă organismele oficiale F.I.F.A. să caute soluţii apte pentru depăşirea impasului, evident astăzi, pentru cei investiţi cu funcţia de „conducători ai jocului". Eliminînd de la izvorul erorilor comise elementul intenţional, nu ne rămîne să admitem decît existenţa unui decalaj, unei rămîneri în urmă între evoluţia jocului de fotbal şi posibilităţile reale de a surprinde infracţiunile, aflate la-ndemîna clasicului terţet de arbitri. Pe scurt, capacitatea de a surprinde, de a discerne şi de a hotărî prompt, a unei brigăzi de arbitri bine pregătită teoretic şi practic, rutinată, curajoasă şi animată de cele mai nobile intenţii, pare să nu mai fie uneori suficientă pentru o judecată fără greş, pentru trecerea fără echivoc prin filtrul regulamentului a tuturor întîmplărilor unui meci.

Într-adevăr, jocul de fotbal actual a devenit mai dificil de arbitrat. Viteza acţiunilor a crescut. Angajările directe între adversari au căpătat o agresivitate sporită, limită. Atacurile de deposedare au devenit (mai ales prin alunecare), necruţătoare. Aglomerarea din cele două careuri a sporit, adversarii vin mult mai frecvent în contact direct unii cu alţii. **Tacticile defensive stimulează lupta „corp la corp" ciocnirile în viteză, marcajul sever, disputarea balonului prin forţă.** Mulţi aplică trista pildă **„nu juca nici tu, dar împiedică mai ales adversarul s-o facă".** Aceste condiţii favorizează creşterea numărului de neregularităţi. Un fault, un hent, o poziţie „afară din joc", se comit mai des şi în acelaşi timp pot fi mai greu observate. Jocul actual seamănă cu o peliculă de film, derulată mai rapid, în care abundă momentele de aglomerare, de angajări dure, de busculade.

În atari condiţii cei trei arbitri încep să discearnă mai greu. Fazele se consumă iute, deseori la periferia cîmpului lor vizual. Se joacă la limita regulamentului şi atingerea unei limite nu se poate realiza fără să păşeşti dincolo de ea. De aici s-a iscat imperativul rostit zilnic **„arbitrul e obligat să se deplaseze permanent şi în aceeaşi viteză cu faza de joc".** Nimic de spus, sună frumos, e acceptat de toată lumea, dar să recunoaştem ce pregătire fizică deosebită pretinde în fond respectarea lui. Or, unui om de 45—48 de ani să zicem (vîrstă la care „ochiul" unui arbitru este teribil de versat) pare întîi de toate, nefondat din punct de vedere fiziologic, să-i pretinzi o deplasare la fel de rapidă cu a jucătorilor mai tineri cu douătrei decenii decît el. Cu „experienţă" (panaceul universal invocat în exces pentru mascarea unor lacune serioase) nu pot compensa decît puţini arbitri, purtătorii unui talent adevărat. Pentru majoritate însă, rămînerea în urmă de care vorbim reprezintă una dintre chestiunile care grevează calitatea arbitrajelor.

Mai există şi o altă sursă de dificultăţi. Este vorba de **aplicarea neuniformă a prevederilor regulamentului, de înţelegerea diferită a spiritului ce se degajă din aliniatele sale.** Pentru unii litera regulamentului e sacrosantă, spune tot. Pentru alţii, ea înseamnă un material suplu, ce se poate mula pe conturul mişcărilor de situaţii din care se compune jocul. Pentru a favoriza integral manifestarea jucătorilor, cursivitatea acţiunilor, cei din ultima categorie folosesc instrumente de apreciere, extrase din spiritul regulamentului şi nu fac rău.

Optica arbitrilor mai este deformată şi de **fizionomia particulară a fotbalului din ţara lor.** Ei vin, firesc, la o competiţie de dimensiunea Cupei mondiale, cu o anumită deformaţie. De aici rezultă deosebirile de interpretare la care am asistat pe stadioanele din Anglia, cînd jocurile erau conduse de arbitri europeni sau sud-americani. Alte puncte de vedere asupra jocului dur, altă înţelegere a noţiunii de fault, sau a criteriilor ce separă elementul intenţional de greşeala involuntară. Şi reciproca acestei chestiuni are aceeaşi valabilitate. Jucătorii dintr-o ţară, arbitraţi mereu într-o anumită manieră, dobîndesc un tip de comportament, un stil mai mult sau mai puţin viguros şi regulamentar în timpul luptei directe, cînd vor să depăşească sau să depăşească un adversar. Toate acestea au generat prestarea unor arbitraje neconvenabile, în special fotbaliştilor sud-americani. Împotriva lor s-a jucat corect, poate după criteriile arbitrilor europeni, dar dur după aprecierile arbitrilor din ţările Americii Latine.

Din întîmplare, să zicem, nici un meci dintre echipele europene şi sud-americane... nu a fost arbitrat de către conducători de joc sud-americani. Iar din lotul de 33 de arbitri pe care F.I.F.A. i-a selecţionat şi convocat în Anglia pentru C.M., numai şase au fost sud-americani. Handicapul rezultat nu mai necesită argumente suplimentare. Se poate califica cel puţin drept o „inadmisibilă scăpare" ca echipa Braziliei să fie arbitrată numai de englezi şi vest-germani, iar jocurile Argentina—Anglia şi Uruguay—R.F.G., din sferturi, să fie conduse prin „încrucişare" de Rudolf Kreitlein şi James Finney. Chiar dacă aceste jocuri s-ar fi consumat într-o atmosferă de maximă sportivitate, hotărîrea luată tot ar proiecta o umbră persistentă asupra celor ce hotărau delegările de arbitri. Nu mai vorbim de măsurile ce trebuiau luate împotriva lui Zecev şi Morais, care şi-au lăsat urmele crampoanelor pe genunchiul lui Pele.

Aşa cum s-au prezentat cele 16 finaliste în luna iulie la Londra, sîntem convinşi că Anglia ar fi cîştigat campionatul (echipa avea la ora aceea cele mai multe calităţi şi cele mai puţine defecte), chiar dacă F.I.F.A. ar fi eliminat cu severitate toate aceste echivocuri.

Şi încă ceva. În timpul finalei s-au acordat trei goluri neregulamentare: cel prin care echipa vest-germană a egalat în min. 90 şi ultimele două pe care englezii le-au dobîndit în prelungiri. Ziarul francez L'Équipe a publicat o fotografie edificatoare. După executarea loviturii libere din ultimul minut, Schnellinger a comis hent. Din această infracţiune mingea s-a îndreptat spre Weber care a înscris golul egalizator. În prealabil, nici lovitura liberă nu fusese justificată, Jackie Charlton sărise corect, nu-l faultase pe Held. În realitate, meciul trebuia încheiat în min 90. Scor 2—1 pentru Anglia. Eroarea comisă putea vicia această realitate. O echipă egalată în ultimele secunde, într-o finală mondială, se poate prăbuşi în faţa unui adversar înarmat brusc cu mari atu-uri psihologice. Pînă la urmă superioritatea englezilor a fost şi mai evidentă în prelungiri. Aceasta e cu totul altceva. Dar merituosul învingător avea să fie desemnat pînă la urmă, cu ajutorul unor goluri la fel de neregulamentare ca şi cel înscris de Weber. Punctul al treilea a fost infirmat de fotografi şi de calcule balistice. Arbitrul Dienst s-a spălat pe mîini şi l-a obligat pe tuşierul Bahramov să hotărască. În clipa aceea, puţini oameni de pe planeta noastră se aflau într-o situaţie tot aşa de dificilă. Şi Bahramov a acordat golul. Cînd Hurst a tras şutul, Bahramov se afla în dreptul liniei de 16 m. Un arbitru de tuşe trebuie să stea întotdeauna pe linie cu ultimul apărător, pentru surprinderea poziţiei de ofsaid. Printr-o perfectă analogie, dacă vrei să ai certitudinea că mingea a depăşit sau nu linia porţii, trebuie să fii situat în dreptul acestei linii. Din poziţia lui, raza vizuală a tuşierului făcea cu linia porţii un unghi ce nu îngăduie o părere fundată. Ţinînd cont de bruschetea fazei şi de viteza uluitoare a mingii, el nu putea aprecia şi sintetiza atîtea elemente.

Au existat şi multe arbitraje bune, dar pe harta campionatului mondial au rămas cîteva pete negre de pe urma unor erori de arbitraj, pe care, poate doar scurgerea timpului le va decolora.

Necesitatea unei interpretări omogene a regulamentului de către arbitrii de pe toate continentele, reprezintă un imperativ urgent. În acest sens a şi început organizarea unor cursuri de perfecţionare cu participarea arbitrilor de pretutindeni. Acţiunea trebuie lărgită, prin schimb de arbitri pentru conducerea meciurilor de pe toate continentele Se poate spera, de asemenea, că F.I.F.A. va evita pe viitor maniera folosită în Anglia la delegarea arbitrilor, sursă de critici atît de virulente.

S-ar putea experimenta pentru ameliorarea arbitrajelor, măcar la meciurile internaţionale, folosirea a doi arbitri de poartă, investiţi cu funcţia de observatori ai liniei dintre bare. Menirea lor s-ar reduce la atît (un atît, foarte mare, dacă ne amintim de finala de pe Wembley) şi puterea lor ar avea numai caracter consultativ.

ARGENTINA SE PREGĂTEŞTE PENTRU MEXIC

• *Renunţînd la vechiul sistem de a pregăti echipa naţională numai cu 2—3 luni înaintea începerii campionatului mondial, argentinienii au trecut încă de acum la luarea unor măsuri menite să asigure echipei o comportare de prim ordin la marea competiţie ce va avea loc în 1970 la Mexic. În acest sens au fost alcătuite trei echipe naţionale: una din care fac parte jucătorii ce au luat parte la ultima ediţie a C.M., o a doua formată din cei mai buni jucători ai tuturor echipelor, iar o a treia din care vor face parte numai jucători tineri şi chiar juniori şi care va servi drept rezervă primelor două.*

Înaintea meciului Portugalia — Uniunea Sovietică, disputat la Londra pentru locurile 3-4, Iaşin şi Coluna schimbă fanioanele în prezenţa arbitrului englez Dagnall.

TREI ECHIPE, UN „NUMITOR COMUN":

SLABA COMPORTARE

Încheiem astăzi prezentarea celor 16 finaliste prin cîte un scurt portret al echipelor Spaniei, Bulgariei şi Chile.

SPANIA

E un paradox, cînd ai aşa de buni jucători ca în Spania, să clădeşti o echipă reprezentativă atît de şubredă. Intenţia lui Villalonga a fost să se apere mai întîi (dar spaniolii au prestaţ un marcaj confuz) şi să contraatace prin Gento, Peiro şi uneori Ufarte. Suarez şi Del Sol, la mijlocul terenului, s-au agitat mai mult în apărare decît în atac, au manevrat mereu în van, ca orice jucători ieşiţi din formă. Mişcările lente, izolarea înaintaşilor, epidemia de oboseală şi de nervozitate (datorită unui sezon epuizant şi unui cantonament prelung), i-au făcut să nu reziste în faţa rafinamentelor tehnico-tactice şi vitalităţii argentinienilor (1—2) şi abia să învingă echipa Elveţiei (2—1). În ultimul joc, contra echipei R. F. Germane, spaniolii au apărut despuiaţi de „briliante" (Suarez, Del Solo, Peiro), utilizînd în schimb nişte tineri dornici să-şi completeze o carte de vizită abia începută, iar Villalonga, presimţind acea furtună ce rupe şi desface contractele de antrenori, a renunţat la „beton". Au fost destul de aproape să învingă şi să elimine echipa lui Schön. Dar schimbările făcute peste noapte n-au avut timp să se consolideze. Villalonga ar fi trebuit să aibă înaintea primului meci „mintea cea de pe urmă", sau să-şi amintească că a sosit vremea să se retragă, înainte de începerea C.M. şi nu după.

BULGARIA

Împotriva Braziliei, echipa bulgară a jucat defensiv la pătrat. Cu Portugalia şi Ungaria a încercat într-o manieră „ceva mai îndulcită" să obţină un rezultat strîns, onorabil, dar adversarii şi aspiraţiile lor depăşeau posibilităţile acestei echipe, din care doar Iakimov şi, parţial, Asparuhov, pot fi citaţi printre jucătorii de valoare europeană. În schimb, Vuţov şi Davidov au înscris de fiecare dată cîte un auto-gol, tocmai atunci cînd îi-era lumea mai dragă. După primele două jocuri, Iakimov i-ar fi spus antrenorului Vitlacyl: „Cu tactica dumneavoastră ultra-defensivă, echipa noastră nu e capabilă să înscrie vreun gol". Acest afront nu l-a întristat pe antrenorul cehoslovac. În portmoneu avea deja semnat contractul cu Rapid Viena.

CHILE

Chilienii au fost departe de valoarea dovedită acum patru ani, cînd — ajutaţi şi de public — au obţinut „bronzul" Cupei mondiale. Echipa se află în remaniere. Domină jucătorii din generaţia tînără. Jocul colectiv n-a depăşit stadiul embrionar. Acţiunile lor erau lipsite de acel „usage du monde" remarcabil la echipele maturizate prin experienţă internaţională. Meciul cel mai acceptabil l-au realizat în faţa Italiei, pierdut pînă la urmă cu 2—0, au obţinut un punct puţin meritat în jocul cu echipa R.P.D. Coreene şi au cedat în faţa echipei U.R.S.S. Păreau un colectiv amorf, lipsit de personalitate şi cu puţine personalităţi: Alberto Souilloux, Eyzaguirre, Leonel Sanchez.

Pagină redactată de **Romulus BALABAN**

Fotbal

REVISTĂ SAPTĂMÎNALĂ

Redacţia şi administraţia Bucureşti
Bd. Mărăşti 26, raionul 30 Decembrie

COLEGIUL DE REDACŢIE

Constantin Chiriţă, Ştefan Covaci, Gh. Dumitrescu, Ion Lupaş, Pavel Marcu, Aurel Neagu (redactor şef), Angelo Niculescu, Andrei Rădulescu, Constantin Teaşcă, Dumitru Tomescu, Stelian Trandafirescu (redactor-şef adjunct), Radu Urziceanu (secretar general de redacţie), Emerich Vogl, Ion Voica, Ion Voinescu.

Prezentarea grafică Liviu Bobocea